

Koopkrachtgericht pensioen

Van 2009 tot 2022 zijn de meeste pensioenen vrijwel niet geïndexeerd. Dat leidde tot rond de 25% tot 30% indexatie achterstand bij de meeste fondsen en veel onvrede bij de gepensioneerden. Alleen al over de periode 2015 tot 2025 was er meer dan 30% inflatie. Met de WTP zou dat opgelost moeten worden. Maar in de wetstekst komen de begrippen indexatie en inflatie helemaal niet voor. Wel veel artikelen over ongewenste herverdeling tussen generaties. Dat is wat vroeger “intergenerationele solidariteit” werd genoemd. Sturen op koopkracht voor de lopende pensioenen is daarom in de WTP niet mogelijk. Pensioen is volgens de WTP regels een beleggingsfonds dat rendementen uitdeelt die niets met de inflatie te maken hebben.

De WTP zou een koopkrachtig pensioen op moeten leveren. Maar uit de transitieplannen van de meeste fondsen blijkt dat dat niet is gelukt. Veel fondsen hebben geen koopkracht ambitie in hun plannen opgeschreven. En als ze dat wel hebben gedaan blijkt dat het beleggingsrendement dat aan de gepensioneerden wordt toegedeeld te laag is om de inflatie te kunnen compenseren.

Het kan ook anders, op 13 december presenteerde Henk Bets van actuariel bureau Confident zijn ideeën om wel een koopkrachtig pensioen te krijgen. En dat is verrassend simpel. In de kern komt zijn idee er op neer dat in de jaren dat het beleggingsrendement hoger is dan wat je nodig hebt om de inflatie te compenseren, het overschot in de solidariteits- of risicodelings reserve wordt gestort. En in de jaren met een te laag rendement kan je dan de pensioenen aanvullen vanuit deze reserve. Dit geeft extra stabiliteit aan de pensioenen. Dat kan je weer gebruiken om wat meer in aandelen te beleggen voor een hoger rendement. Verder heb je met dit systeem geen aparte solidariteits- en spreidings reserve meer nodig. Door deze twee te combineren bespaar je weer minstens 5% vermogensbeslag.

Bets heeft deze ideeën uitgetoetst met de verplichte economische scenario's van de Nederlandse Bank. En het blijkt zowel in het mediane, als in het slecht weer scenario beter te presteren dan de WTP regels. Met zijn methode van KoopKrachtGericht pensioen (KKG) blijkt dat je in 2/3 tot 3/4 van de scenario's over een periode van 20 jaar koopkracht behoud voor de lopende pensioenen kan realiseren. Met de WTP regels lukt dat niet. Alleen in het goed weer scenario scoort de WTP beter. Maar dat zijn de scenario's waarin de beleggingsresultaten zo goed zijn dat de pensioenen hoger worden dan de salarissen. Tegen die tijd zijn al lang de premies verlaagd en de belastingen verhoogd.

Ik ben benieuwd naar de argumenten die men zal verzinnen om deze ideeën niet toe te passen. Om al vast een voorzet te geven:

- Het mag niet volgens de wet en we gaan de wet niet meer aanpassen
- Het is niet door Netspar bedacht, dus het kan niet goed zijn
- Het is niet door De Nederlandse Bank bedacht, dus het kan niet goed zijn.
- De studie is in opdracht van NSC gedaan en die hebben de verkiezingen verloren

Maar voor wie het zelf eens wil nalezen, op de website van het wetenschappelijk bureau van NSC vind je de volledige rapporten.

<https://wb-nsc.nl/rapporten/koopkracht-en-zekerheid-in-het-pensioenstelsel/>